

LUFTFART

– en forudsætning for vækst og velstand

En rapport
om dansk luftfarts
samfundsbidrag

Brancheforeningen

Dansk Luftfart

VINGER OG VÆKST

Hvad vil der ske, hvis vi ikke kan flyve? De fleste tænker aldrig over dette spørgsmål og opfatter luftfarten som en naturlig del af transportudbuddet i Danmark. I 2010 fik Danmark og det meste af Europa en mulighed for at se, hvad en lammelse af luftfarten betyder, da askeskyen fra en islandsk vulkan gjorde det umuligt at flyve. Forretningsrejser måtte aflyses, folk kunne ikke komme på arbejde og mange kunne ikke komme hjem fra ferier.

Mange vil forbinde flyet med ferier og ser derfor luftfarten som et luksusgode, som ikke har en vigtig betydning for det danske samfund. Det er en misforståelse af både luftfartens betydning og Danmarks rolle i verdensøkonomien. De fleste vil huske askeskyen for strandede passagerer eller bekendte, der ikke kunne komme på en længe ventet ferie. Det største problem for Danmark, hvis luftfarten lammes, er dog, at vi har en lille åben økonomi og derfor er afhængig af eksport og udenlandske investeringer. Luftfart, handel og eksport er tre ting, der hænger sammen, og derfor er det specielt vigtigt for et lille land som Danmark, at have en effektiv luftfart, der binder os til verdensmarkedet.

Den økonomiske udvikling og det globale marked vil gøre, at flytrafikken vil fortsætte med at stige i fremtiden. Det betyder, at der i fremtiden skal inve-

steres i både luftfarts infrastruktur og den omkringliggende infrastruktur. Samtidig skal luftfartsselskaberne fortsætte investeringerne i nyt materiel. Dette materiel skal både gøre rejser nemmere, bedre og hurtigere, men også sikre at luftfarten sænker CO₂-udslippet. Mange tror, at luftfarten er en af de største klimasyndere, men luftfarten står kun for ca. 2 % af den globale CO₂-udledning. Der er ikke nogen undskyldning for, at luftfartsbranchen ikke kan gøre det endnu bedre. Branchen har iværksat mange aktiviteter på miljøområdet og vil fortsætte med nye miljøinitiativer, herunder med fokus på nye teknologier og anvendelse af bæredygtigt bio-brændstof.

Luftfarten er så vigtig for dansk økonomi, at løsningen på miljøproblemerne ikke er at begrænse luftfarten, men derimod nye og innovative tiltag, der gør luftfarten renere. Vi opfordrer derfor politikere, forskere, miljøorganisationer, erhvervslivet og alle, der har interesser i luftfarten, til at hjælpe os med at understøtte en udvikling, hvor luftfarten bliver grønnere, men samtidig giver os mulighed for aktivt at tage del i globaliseringen.

Målet er ikke at flyve mindre. Det er at flyve smartere.

Brancheforeningen Dansk Luftfart

DANSK LUFTFARTS FOKUSOMRÅDER

Hvordan kan vi optimere luftfartens bidrag til samfundsøkonomien?

Luftfart er ikke bare lufthavne og luftfartsselskaber. Det er en industri, der har bred økonomisk og beskæftigelsesmæssig påvirkning i det moderne samfund. Værdikæden er ikke blot lang og bred, men luftfarten skaber den grundlæggende forudsætning for Danmarks deltagelse i det globaliserede samfund. Uden effektive flyforbindelser besværliggøres vores samhandel og kontakt med omverdenen og markederne.

Danmark har i mange år haft en stærk position i international tilgængelighed. Den position er under pres i disse år, dels på grund af konkurrenters oprustning, og dels fordi Danmark politisk ikke har formået at udnytte og udvikle luftfartens position. Der er heldigvis stadig masser af potentiale til at øge den samfundsmæssige og samfundsøkonomiske betydning. Men det fordrer målrettede politiske strategier og beslutninger.

Det er derfor vigtigt, at Danmark politisk prioriterer følgende hovedindsatsområder:

1 STYRKELSE AF LUFTFARTENS BIDRAG TIL HØJ TILGÆNGELIGHED OG EFFEKTIV MOBILITET

Høj mobilitet og høj tilgængelighed er afgørende for samfundsøkonomien i det moderne globaliserede samfund. Luftfart og vækst er hinandens forudsætninger. Luftfartspolitikken skal bidrage til at sikre dansk erhvervsliv stærke internationale transportforbindelser og dermed en høj tilgængelighed for både passagerer og fragt. Politikken skal også sikre, at indenrigsluftfarten prioriteres som en væsentlig del af det kollektive trafiksystem, således at vækst og udvikling i de tyndere befolkede områder kan tilgodeses.

2 ERHVERVSORIENTEREDE RAMMEVILKÅR

Rammevilkår skal være effektive og ikke unødigt bureaukratiske. Ting skal kun udføres en gang. Rammene skal fastholde et rum til at udvikle sektoren og skal herunder medvirke til at skabe et miljø, der kan forbedre vilkårene for virksomheders lokalisering i Danmark og for den generelle tilgængelighed. Reguleringen skal afspejle, at luftfartens konkurrencevilkår er internationale. Det er vigtigt, at der er politisk bevidsthed om, at gode vilkår, f.eks. gennem effektiv myndighedsudøvelse, minimale afgifts- og gebyrbelastninger og attraktive forhold for registrering af fly i Danmark, skaber baggrund for nye aktiviteter, nye arbejdspladser og dermed et sundt bidrag til samfundsøkonomien.

3 FREMTIDENS MILJØ OG BIO-BRÆNDSTOF

Dansk luftfart har en ambition om at bidrage til reduktion af luftfartens emissioner. Udover den løbende teknologiske udvikling, som fremskyndes af meget høje brændstofpriser, er den største potentielle bidragsyder til reduktioner overgang til alternativt brændstof. Det eneste realistiske alternativ er bæredygtige bio-brændstoffer, hvor Danmark har særligt gode muligheder for at være teknologisk frontløber. Politikken bør derfor understøtte den teknologiske og forskningsmæssige produktudvikling af bæredygtige bio-brændstoffer.

LUFTFART ER VIGTIG I EN GLOBALISERET VERDEN

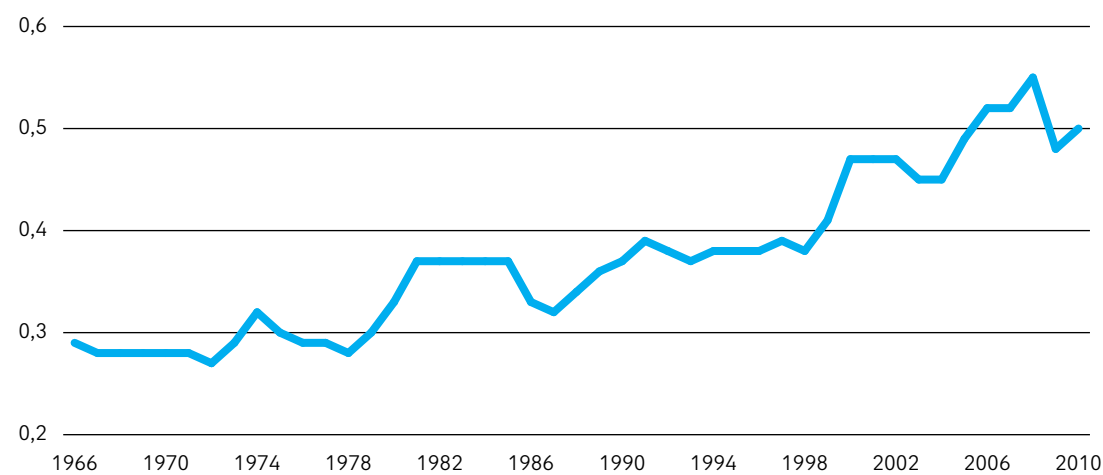
I en globaliseret verden spiller luftfarten en vigtig rolle. Virksomhedernes struktur og produktionsmønstre er blevet mere komplekse, og det har gjort luftfart endnu vigtigere. Virksomheder har ikke længere hovedkvarter, produktion og salg udelukkende i Danmark, men har kontorer og produktion i forskellige lande samt eksport til hele kloden. At Danmark er en lille åben økonomi gør, at vi er meget afhængige af eksport og en fortsat stigning i vores eksport.

Luftfarten gør det muligt for danske virksomheder hurtigt at komme frem og tilbage til lande, der ellers ville være umulige at etablere sig i. Luftfarten er med til at understøtte eksport over store afstande

og gør eksport og produktion på hele kloden mulig. I fremtiden kan luftfarten blive endnu vigtigere for dansk økonomi. Traditionelt har Danmark haft langt den største eksport til vores nabolande. Det vil vi sikkert fortsætte med, men det er vigtigt, at danske virksomheder også får højere markedsandele i lande med høj vækst i Asien og Sydamerika, hvor især BRIK-landene har stor økonomisk fremgang.

I dag eksporteres danske varer til markeder, der i gennemsnit ligger 2.500 km væk. Dansk Industri har beregnet, at hvis danske virksomheder formår at gøre sig gældende på de nye vækstmarkeder, vil eksporten i 2050 i snit gå til markeder, der ligger 4.000 km væk.

EKSPORTENS ANDEL AF BNP ER STØT STIGENDE

Kilde: DI beregninger

POTENTIALE FOR ØGET EKSPORT TIL FJERNE MARKEDER

Hvis danske virksomheder skal have andel i den høje økonomiske vækst på de fjerne markeder, er det vigtigt, at luftfarten giver muligheder for at komme hurtigt og let til og fra lande, som ligger mange kilometer væk. Når danske virksomheder skal afsætte varer på fjerne markeder, kræver det typisk en række besøg på de pågældende markeder.

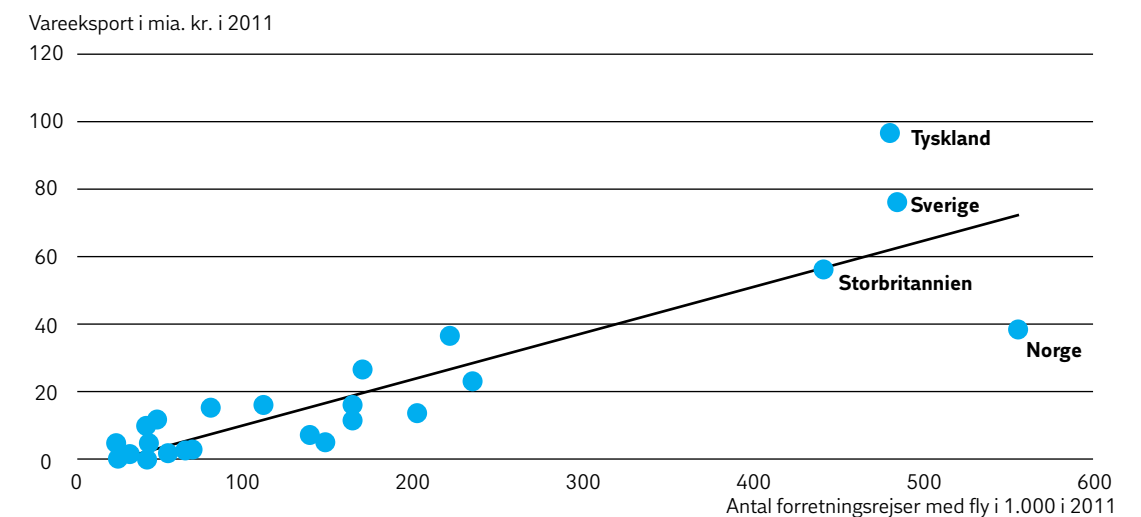
Luftfarten vil blive endnu vigtigere i fremtiden

Flyfragt spiller en central rolle for eksporten til fjerne markeder. Målt i tons sendes flere varer med fly til Asien end til Europa, selvom eksporten til det europæiske marked udgør en langt større del af den samlede eksport. Det er især varer med høj

værdi, der eksporteres med fly, så hvis Danmark skal producere produkter med høj viden og teknologi, er luftfarten vigtig.

Danmarks fortsatte eksport og vækst er afhængig af, at vi udvikler den danske luftfart og giver den gode vækst muligheder. Det gælder både for de korte ruter samt for ruter til fjerne destinationer. Der er en klar sammenhæng mellem de lande, vi flyver meget til, og de lande vi handler meget med. Det betyder, at Danmark skal have gode flyforbindelser med de lande, vi allerede har meget eksport til. Samtidig er det vigtigt med gode flyforbindelser til nye markeder, som vi gerne vil have mere eksport til.

KLAR SAMMENHÆNG MELLE EKSPORT OG FORRETNINGSREJSER MED FLY

Note: De blå punkter viser antal forretningsrejser med fly til forskellige lande samt omfanget af dansk vareeksport til de pågældende lande. Linjen illustrerer den bedst mulige sammenhæng mellem punkterne og indikerer, at der er en positiv sammenhæng.

Kilder: Danmarks Statistik og Københavns Lufthavne A/S

FLYFORBINDELSER HAR STOR ØKONOMISK BETYDNING

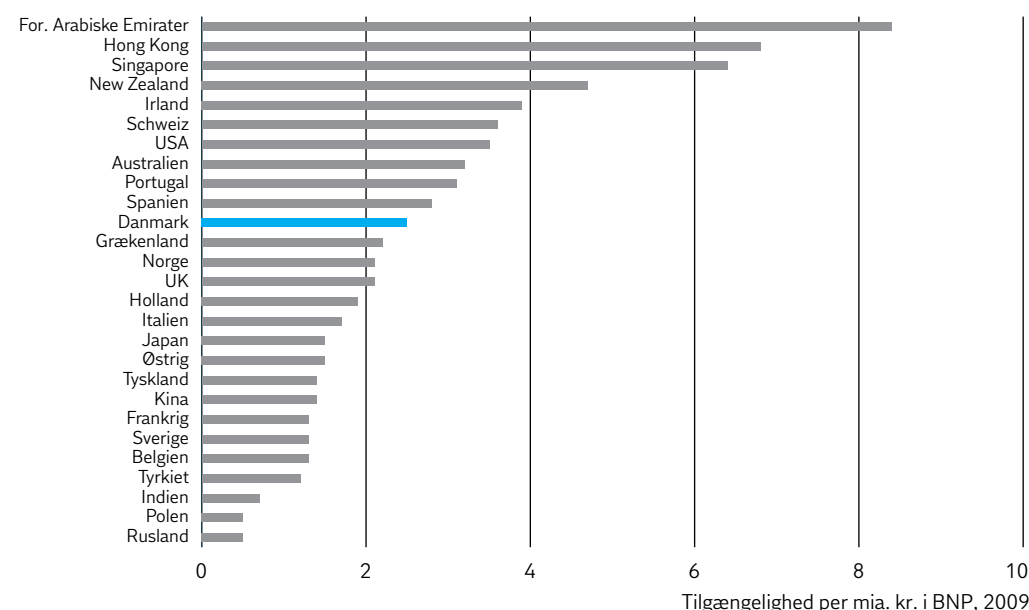
Gode flyforbindelser er med til at sikre økonomisk vækst. Bedre tilgængelighed kan øge den økonomiske vækst. Flere studier viser, at øget tilgængelighed¹ medfører en stigning i BNP. Som figuren viser, er Danmarks tilgængelighed bedre end vores nabolandes. Det betyder ikke, at vi ikke kan gøre det bedre. Danmark skal i fremtiden satse på at blive endnu bedre forbundet med hele verden, da det vil give økonomisk vækst.

Ifølge et forsigtigt skøn fra Oxford Economics vil 10 % forbedring af et lands tilgængelighed forøge BNP med 0,07 %, svarende til 1,1 milliarder kroner

for Danmark. Andre undersøgelser sætter værdien af tilgængelighed til en gevinst på 0,5 %², hvilket vil give en gevinst på 7,85 milliarder kroner. Hvad det præcise tal er, er svært at sige, men alle undersøgelser viser, at øget tilgængelighed giver store økonomiske gevinster.

Copenhagen Economics har i en analyse for Industriens Fond og Copenhagen Capacity analyseret, hvad værdien af de ti mest attraktive nye ruter, herunder Los Angeles, Hong Kong og Dubai, fra Danmark vil være. Beregningerne viser, at hvis Danmark får disse ti forbindelser, vil det betyde en

DANMARKS TILGÆNGELIGHED SAMMENLIGNET MED ANDRE LANDE

Kilde: Oxford Economics, Economic Benefits from Air Transport in Denmark, 2011.

DANMARKS FORBINDELSER TIL VERDEN

Kilde: Oxford Economics, Economic Benefits from Air Transport in Denmark, 2011.

værdiskabelse for Danmark på mellem 587 mio. kr.³ og 4,19 milliarder kr.⁴ Hvis Danmark ikke i fremtiden får bedre forbindelser til nye dele af verden, risikerer vi at gå glip af værdiskabelse, og blive sat tilbage i forhold til vores nabolande.

Der er en række grunde til, at tilgængelighed giver økonomiske gevinster. Produktiviteten bliver øget, også hos firmaer, der ikke er en del af luftfartsbranchen, qua bedre adgang til markeder udenfor Danmark og den øgede konkurrence fra virksomheder uden for Danmark⁵. Derudover har investeringskapital lettere ved at flytte over grænser, og virksomheder får adgang til kvalificeret arbejdskraft fra hele verden. Undersøgelser peger også på, at innovation, teknologi og idéer spredes hurtigere til lande med mange ind- og udrejser. Interaktion mellem mennesker og mellem virksomheder ligger til grund for dette⁶.

Danmark har et stort antal flyforbindelser set i forhold til landets størrelse. Nogle ruter er især interessante for danskere, der rejser på ferie, andre er vigtige forretningsruter. Derudover er der særlige fragtruter med transportfly for gods til og fra andre dele af verden.

Flyselskaber flyver kun på de ruter, der har et tilstrækkeligt stort passagergrundlag. Det at fylde fly kræver, at det er muligt at tiltrække både forretnings- og fritidsrejsende. Føderuter er også helt nødvendige, hvis der skal være et tilstrækkeligt antal passagerer til at sende fly til fjerne destinationer. På samme måde er indenrigsruterne med til at sikre passagergrundlaget for mange udenrigsruter. Endelig medbringer nogle passagerfly også en vis mængde fragtgods.

Som det fremgår af kortet, er der et stort antal forbindelser til mange europæiske lande, som også er de lande, som Danmark har den største samhandel med. Derimod er antallet af flyforbindelser til mange fjerne markeder mere begrænset. I dag er der således hverken direkte forbindelser til Sydamerika, Afrika syd for Sahara eller USA's vestkyst. I fremtiden er det vigtigt at arbejde for, at Danmark har de bedst mulige forbindelser til de mest interessante markeder rundt om i verden f.eks. BRIK landene.

GODE FLYFORBINDELSER ER VIGTIGE FOR ERHVERVSLIVET

Gode flyforbindelser betyder, at der skal bruges mindre tid på transport, hvilket er en fordel, både når det gælder transport af medarbejdere og varer. Det er dyrt for erhvervslivet, når tiden går til spilde

i trafikken. Fly adskiller sig her naturligvis ikke fra andre transportformer. Hvad flyforbindelser konkret betyder for erhvervslivet, illustreres bedst med eksempler.

FLYFORBINDELSERS BETYDNING FOR KONKRETE VIRKSOMHEDER

FOSS Analytical A/S

FOSS Analytical A/S udvikler instrumenter og løsninger til analyse af landbrugs- og fødevarer samt farmaceutisk og kemiske produkter. FOSS har aktiviteter i 28 lande og mere end halvdelen af virksomhedens omsætning er på oversøiske markeder.

For FOSS er det helt afgørende med direkte flyforbindelser. Det gælder både til nærmarkederne i Europa og til de fjerne markeder i Asien, USA og Sydamerika.

Blandt de 500 medarbejdere hos FOSS i Danmark er hver tredje regelmæssigt ude at rejse. Det er særligt medarbejderne i salgs- og marketingsafdelingen samt teknikere, der rejser ud i verden med fly. Når teknikerne rejser ud, er det typisk for at hjælpe kunder, der har brug for hurtig service. Her er det meget vigtigt at kunne komme med et direkte fly.

FOSS er i fuld gang med at bygge et FOSS Innovationcenter her i Danmark. Det nye viden-center skulle gerne tiltrække besøg fra kunder og forretningsforbindelser i hele verden. Hvis FOSS skal have udbytte af investeringen i FOSS Innovationcenter, er det afgørende, at det ikke er for besværligt at komme til Danmark.

Microsoft Development Center Copenhagen

Microsoft Development Center Copenhagen (MDCC) er Microsofts største udviklingscenter i Europa og en af de mest internationale virksomheder i Danmark. For et internationalt udviklingscenter er det af altafgørende betydning, at virksomheden er let tilgængelig. Virksomheden udvikler produkter til det globale marked og tager jævnligt imod samarbejdspartnere og kunder fra hele verden.

I Microsoft arbejder man i internationalt sammensatte teams på tværs af grænser, og det medfører mange besøg til og fra hovedkontoret i Seattle samt kolleger rundt omkring i verden. Det betyder derfor meget for Microsoft, at der er gode direkte flyforbindelser, så kunder, partnere og medarbejdere undgår trættende ventetid, når de skal til og fra det danske udviklingscenter.

Endelig er gode flyforbindelser fra København med til at styrke virksomhedens position, når det gælder om at tiltrække højt kvalificerede medarbejdere fra hele verden. Det er klart, at en udenlandsk medarbejder kigger på, om virksomheden er centralt placeret, når han eller hun vælger en udstationering. Hver tredje medarbejder på det danske udviklingscenter er af anden nationalitet end dansk, og mange flyforbindelser fra Kastrup har stor betydning for dem.

Der er ingen tvivl om, at god international tilgængelighed med fly spiller en afgørende rolle for en virksomhed som Microsoft.

MAN Diesel & Turbo

MAN Diesel & Turbo producerer blandt andet motorer til store containerskibe og turbiner og kompressorer, der benyttes i en bred vifte af industrielle processer.

Virksomheden har 2.000 medarbejdere i Danmark, og en tredjedel rejser ofte med fly i forbindelse med jobbet. Når medarbejderne rejser ud i verden, er det typisk for at besøge kunder eller udføre serviceopgaver. Gode flyforbindelser er også vigtige for de mange kunder og samarbejdspartnere, som jævnligt besøger MAN i Danmark.

MAN Diesel & Turbo har kunder i hele verden. Forretningsrejserne med fly går i Europa blandt andet til München, Amsterdam og Düsseldorf, mens det er Korea, Kina og Dubai, der topper listen over oversøiske rejsemål. MAN sender også en væsentlig del af sine produkter med fly. 15-20 % af virksomhedens forsendelser transporteres med fly. I de første fire måneder af 2012 blev det til mere end 9.000 pakker.

Når MAN Diesel & Turbo beslutter, hvilke aktiviteter der skal lokaliseres i Danmark, er nærhed til et internationalt knudepunkt vigtigt. Dette gælder både for manuelle og vidensbaserede arbejdspladser. Det er afgørende, at det er nemmere for kunderne at besøge MAN end virksomhedens konkurrenter.

Siemens

Siemens beskæftiger ca. 360.000 medarbejdere fordelt på ca. 190 lande. I Danmark beskæftiger Siemens ca. 7.000 medarbejdere. Når Siemens tænker i vækst og ekspansion af virksomheden, spiller tilgængelighed med fly en vigtig rolle.

Siemens agerer worldwide ud af Danmark. Mange af medarbejderne i Danmark har ofte brug for at rejse med fly i forbindelse med jobbet. Hver fjerde medarbejder havde mindst 4 forretningsrejser med fly i 2011. Samtidig er gode flyforbindelser vigtige for de forretningsforbindelser, der ønsker at besøge Siemens i Danmark.

Når medarbejderne hos Siemens rejser ud i verden med fly, er det ofte for at møde kunder eller leverandører. Det kan også være for gennemføre service- og repairbesøg hos kunder. Andre gange tager medarbejderne flyet, når de skal deltage i interne møder, training eller deltage i konferencer.

Hos Siemens er det ikke kun medarbejderne, der rejser med fly, men også varer. Hos Siemens er det især reservedele til vindmøller, der sendes med fly. I 2011 valgte Siemens at sende mere end 1500 tons cargo med fly.

GODE FLYFORBINDELSER TILTRÆKKER INVESTERINGER

Vores transportforbindelser har en direkte indflydelse på, om udenlandske investorer vælger at investere i Danmark eller et andet land. Ifølge en undersøgelse fra Danmarks Statistik siger 45 % af investorer, at lufthavne og adgang til internationale rejser har stor betydning for, hvor de vælger at investere⁷. Andre undersøgelser peger i samme retning og viser, at transportforbindelser tiltrækker investeringer og arbejdspladser. Hvis der skal være let adgang til markeder og kunder i en globaliseret økonomi, er gode transportforbindelser uundværlige. Hvis Danmark skal tiltrække firmaer og investeringer fra udlandet og beholde dem vi har, er gode transportforbindelser absolut nødvendige.

TRANSPORT ER EN VIGTIG FAKTOR FOR VIRKSOMHEDERS VALG AF LOKALISERING

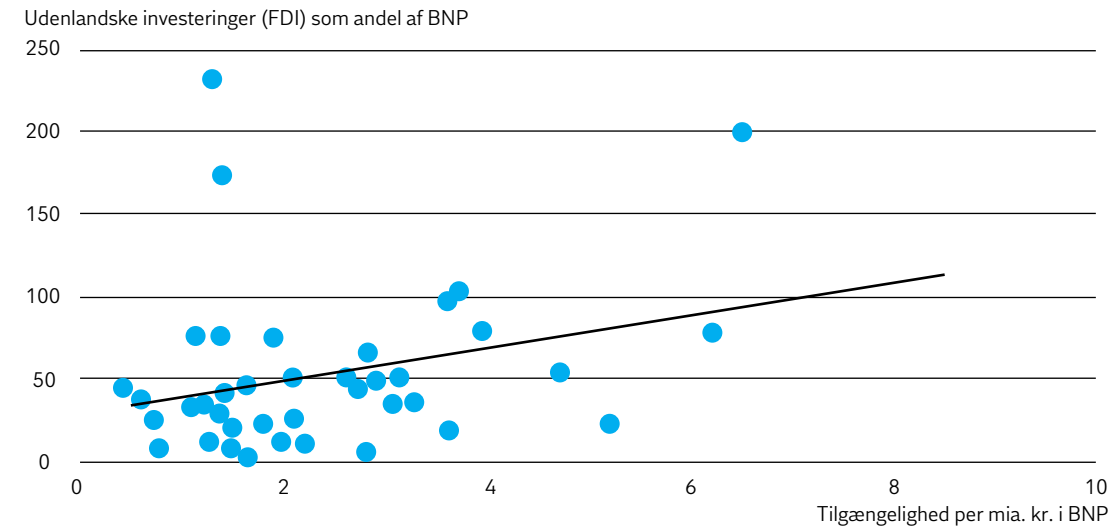
Andel, der anser disse faktorer som “absolut væsentlige”

Let adgang til markeder og kunder	60
Tilgængelighed til kvalificeret arbejdskraft	53
Kvalitet af telekommunikation	52
Transportforbindelser med andre byer og internationalt	42
Værdi for penge af kontorlokaler	33
Omkostninger til personale	32
Tilgængelighed af kontorlokaler	25
Sprog	21
Nemt at rejse rundt i byen	20
Erhvervsklima (skattepolitik og finansielle incitamenter)	20

Kilde: Cushman & Wakefield, European Cities Monitor, 2011.

DER ER SAMMENHÆNG MELLEM TILGÆNGELIGHED OG UDENLANDSKE INVESTERINGER

Note: De blå punkter viser tilgængelighed i forhold til BNP for en række lande samt, hvor stor en andel af BNP udenlandske investeringer udgør for de pågældende lande. Linjen illustrerer den bedst mulige sammenhæng mellem punkterne og indikerer, at der er en positiv sammenhæng.

Kilde: Oxford Economics, Economic Benefits from Air Transport in Denmark, 2011

LUFTFARTEN BINDER DANMARK SAMMEN

Det er ikke kun forbindelser til udlandet, der gør luftfarten vigtig. Specielt områder der ligger langt fra København som Nordjylland, Sønderjylland og Bornholm, har stor gavn af flyforbindelser til København, da fly er væsentligt hurtigere end alle andre transportformer. Samtidig er luftfart også vigtig for, at Grønland og Færøerne er forbundet med Danmark.

Rejser både for private og erhvervsrejsende bliver ikke målt i afstand, men tid. I mange egne af Danmark er der store tidsgevinster at hente, hvis man tager flyet frem for tog eller bil. Luftfart er derfor vigtigt for at binde Danmark sammen og betyder, at man kan komme til eller fra hovedstaten til alle dele af Danmark på to timer eller under.

FLY FORKORTER REJSETIDER I DANMARK

Rejse til København fra:	Rejsetid i bil	Rejsetid med tog med tog	Rejsetid med fly (inkl. transport til/fra lufthavn og 30 min. check-in)	Tidsgevinst ved at rejse med fly i forhold til hurtigste alternativ
Aalborg	225 min	260 min	95 min	58 pct.
Randers	180 min	215 min	115 min	36 pct.
Holstebro	225 min	230 min	120 min	47 pct.
Viborg	215 min	260 min	105 min	51 pct.
Sønderborg	200 min	230 min	85 min	58 pct.
Rønne	160 min	190 min	75 min	53 pct.
Aarhus	155 min	175 min	105 min	32 pct.
Herning	195 min	200 min	105 min	46 pct.

Kilder: Rejseplanen.dk og Brancheforeningen Dansk Luftfart.

LUFTFARTEN SKABER JOB OG ØKONOMISK VÆKST

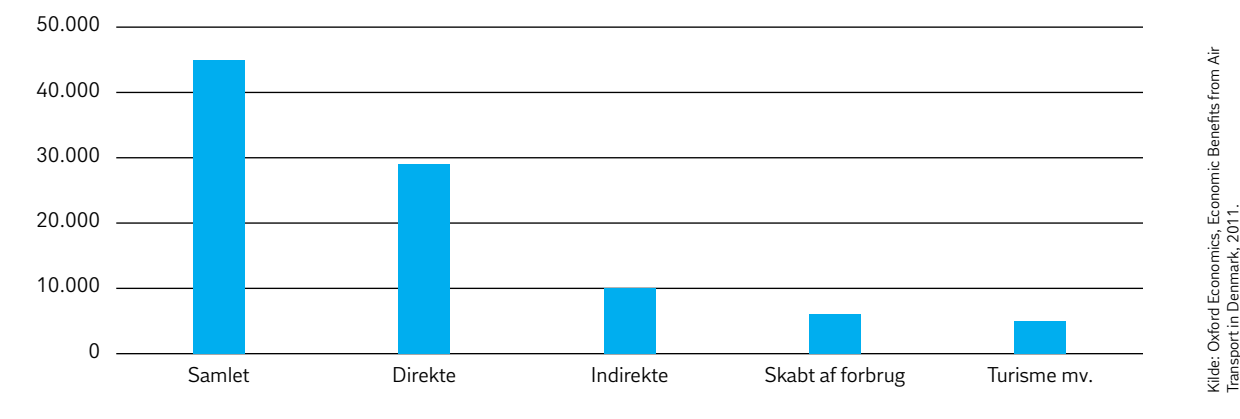
Luftfarten giver 45.000 mennesker et job⁸. 29.000 arbejder i luftfartsbranchen. Det er job i flyelskaber og lufthavne. 10.000 arbejdspladser er indirekte knyttet til luftfarten. Det er job hos underleverandører, der leverer varer og tjenester til luftfartsbranchen, såsom ground handling, catering, brændstof osv. 6.000 arbejdspladser bliver skabt af det økonomiske forbrug, som de ansatte i luftfartsbranchen og hos underleverandører har. Udover de 45.000 job, der skabes direkte af luftfart, bliver 5.000 arbejdspladser skabt af luftfarten.

Det er hovedsageligt arbejdspladser i turismesektoren.

Den gennemsnitlige ansatte i luftfartsbranchen skaber årligt 711.769 kroner i BVT (bruttoværditilvækst), hvilket er over 40 % mere end gennemsnittet for Danmark.

Luftfartssektoren bidrager med 19,7 milliarder kr. til Danmarks BNP, svarende til 1,2 %⁸. 10,2 milliarder bliver skabt direkte af luftfartsbranchen (luft-

LUFTFART SKABER BÅDE DIREKTE OG INDIREKTE ARBEJDSPLADSER

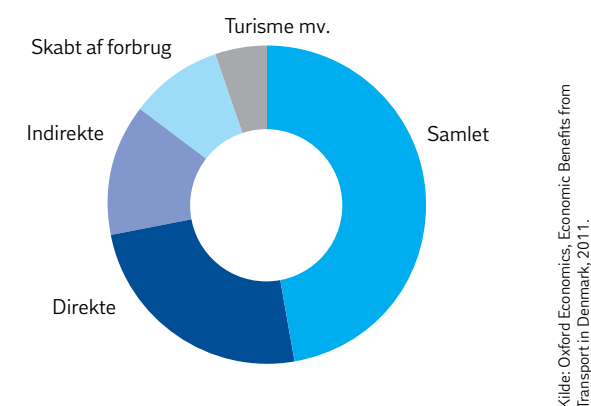
MANGE AKTØRER I VÆRDIKÆDEN FOR LUFTFARTEN

fartsselskaber og lufthavne). 5,6 milliarder bliver skabt af underleverandører. 3,9 milliarder bliver skabt af økonomisk forbrug fra ansatte i sektoren og hos underleverandører. Udover de 19,7 milliarder sektoren direkte skaber, bidrager luftfarten indirekte med 2,1 milliarder, der kommer fra den turisme, som luftfarten skaber.

Luftfarten skaber mange arbejdspladser og er både direkte og indirekte en økonomisk gevinst for Danmark. Udover de målbare økonomiske gevinster er luftfarten nødvendig for meget anden økonomisk aktivitet i Danmark. Derfor er det vigtigt, at den danske luftfartssektor fortsætter med at udvikle sig og får de bedst mulige vilkår for at bidrage til at understøtte væksten i Danmark.

LUFTFARTEN GIVER STORE ØKONOMISKE GEVINSTER – BÅDE DIREKTE OG INDIREKTE

Turisme skaber økonomisk vækst i Danmark

Det er vigtigt at tænke luftfarten ind i andre sektorer, herunder især turismen. Luftfarten er en vigtig del af turismeerhvervet og gør, at turister fra hele verden kan besøge Danmark. Det er vigtigt, at luftfart ikke betragtes som en sektor for sig, men bliver tænkt ind i den samlede turisme strategi. Det kan f.eks. gøres i turismeklynger. Et eksempel er Billund, hvor lufthavnen, Lalandia og Legoland kan være en klynge, eller Københavns Lufthavn og krydstogtterminalen i Nordhavnen⁹. Alle dele af Danmark har deres egne særtegn, der kan tiltrække turister, og det er vigtigt at tænke transport ind i udviklingen af turistsektoren.

Et særligt segment inden for turismen er den internationale forretningsrejsende. Selvom segmentet kun udgør en mindre andel af det samlede antal turister, så har forretningsrejsende et døgnforbrug, som ligger cirka fem gange højere end en ferieturist. I 2010 steg antallet af udenlandske forretningsrejsende med 3 % og den samlede omsætning endte på 3,2 mia. kr.¹⁰.

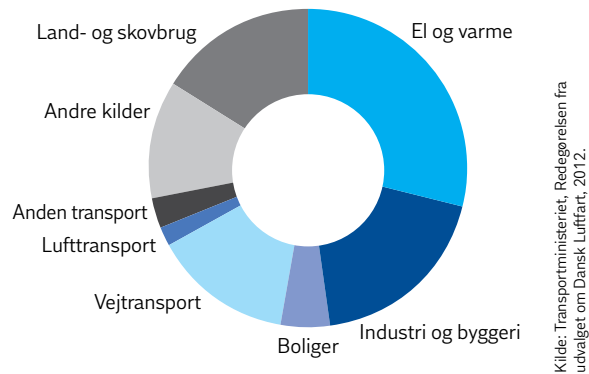
I 2010 købte turister for 74,6 mia. kr. i Danmark. Turismen havde en værditilvækst på 29,6 mia. kr. og stod for 2,1 % af den samlede værditilvækst i Danmark¹⁰.

LUFTFARTENS KLIMAPÅVIRKNING ER EN MINDRE END MANGE TROR

Mange tror, at luftfarten er en af de værste brancher med hensyn til CO₂-udledning. Dette er dog lidt af en myte. Luftfarten står kun for ca. 2 % af det globale CO₂-udslip¹¹. Det betyder ikke, at luftfarten ikke skal gøre noget for at forbedre klimaet. Luftfarten har gjort meget for at mindske udledningen og vil i fremtiden fortsætte denne udvikling.

Brændstofforbruget for et jetfly er blevet reduceret med 70 % siden 1960'erne, og der bliver fortsat arbejdet på at øge brændstofeffektiviteten¹². Støj har også været et problem for luftfarten, men også på dette område er der gjort betydlige fremskridt. Støjen er således reduceret med 75 % siden 1960'erne¹².

LUFTFARTEN UDGØR 2 % AF DET GLOBALE CO₂ UDSLIP

Luftfarten er en del af EU's system for kvotehandel

Luftfarten er fra 2012 – som den eneste transportform – underlagt EU's system for CO₂-kvotehandel. I 2012 udstedes kvoter svarende til 97 % af luftfartens 2005-udledninger og fra 2013 95 %.

85 % af kvoterne udstedes gratis til flyselskaberne det første år faldende til 82 % af kvoterne fra 2013. Flyselskabernes udledninger er dog steget siden 2005, som er basisåret, og på baggrund af sektorens vækst i de mellemliggende år, skønnes gratistildelingen i 2012 reelt at udgøre ca. 60 % af kvotebehovet.

Det betyder i praksis, at langt de fleste selskaber skal tilkøbe kvoter på kvotemarkedet. Systemet fungerer således som en afgift, som selskaberne kun kan reducere ved at reducere deres brændstofforbrug. Kvotesystemet er derfor en kraftig tilskyndelse til effektivisering.

Luftfartssektoren gør meget for at blive renere

Luftfartssektoren har selv gennemført en række initiativer, der har reduceret udledningen af CO₂. I 2012 påbegyndes implementeringen af det fælles europæiske luftrum (Single European Sky). Det betyder, at reglerne i de europæiske lande bliver ensartede, og derfor kan fly flyve direkte til deres destinationer, i stedet for at zig-zagge. Det vurderes, at luftfartens CO₂ udledning bliver reduceret med 10 %, pga. af det fælles luftrum. Flyselskaberne har i deres daglige drift indført rutiner, der skal

være brændstofbesparende. Det er f.eks. effektive ruteplanlægning, reduceret vægt, reduceret anvendelse af motorer på jorden, grønnere start og landing og hyppigere rengøring af flymotorer.

Udover disse mindre men effektive initiativer, bliver nye fly designet, så de bruger mindre brændstof og dermed udleder mindre CO₂. Det sker bl.a. med mere effektive motorer og bedre aerodynamik. Brændstoffet til fly vil også i fremtiden blive mere miljørigtigt. Biobrændstof vil i livscyklus-perspektiv kunne betyde en reduktion på 80 % CO₂ udledning i forhold til fossile brændstoffer¹³.

Noter

1. Tilgængelighed er at sammenligne med den engelske betegnelse connectivity, som er en betegnelse, der bruges til at beskrive, hvor gode et lands eller en bys forbindelser er med markeder, andre lande og byer
2. Oxford Economics: Economic Benefits from Air Transport in Denmark
3. Copenhagen Economics: Viden om ruter – Værdien af nye ruter fra CPH – Modelberegning på 10 mest attractive ruter
4. DI beregninger
5. Oxford Economics: Economic Benefits from Air Transport in Denmark
6. Journal of Economic Growth (2011) 16:1-32. Carl-Johan Dalgaard & Thomas Barnebeck Andersen
7. Danmarks Statistik, Foreign Investors Survey.
8. Oxford Economics: Economic Benefits from Air Transport in Denmark
9. <https://www.mm.dk/dansk-turisme-mangler-stærke-vækstklynger>
10. VisitDenmark – Turismens økonomiske betydning 2010
11. De 2 % skal ganges med 1,9, for at finde den "sande" værdi for luftfartens udledning. Grunden til at luftfartens udledning skal ganges med 1,9 er, at den sker i stor højde. Luftfart og klima – En opdateret oversigt over status for forskning på klimaeffekter af udslipp fra fly
12. Airbus: The future of Air Transport
13. http://www.enviro.aero/ATAGuide_lowres.pdf

BRANCHEFORENINGEN DANSK LUFTFART

Brancheforeningen Dansk Luftfart (BDL) er det erhvervspolitiske samlingspunkt for virksomheder, der er aktive i dansk luftfart.

Foreningen arbejder for at sikre det danske luftfartserhverv en central rolle i den vækst og udvikling, som den globale udvikling fører med sig. Her spiller gode og internationale konkurrencedygtige rammebetingelser for det danske luftfartserhverv en central rolle.

Foreningens medlemskreds tegnes af luftfartsselskaber, lufthavne, helikopter- og air taxiselskaber, luftfartsskoler og andre luftfartsrelaterede virksomheder.

Brancheforeningen

Dansk Luftfart

Hannemanns Allé 25, 2300 København S

www.dansk-luftfart.dk

info@dansk-luftfart.dk